

МЕХВАРИ ДОНИШ

№3-4(090), 28.02.2018

НАШРИЯИ ДОНИШКАДАИ ПОЛИТЕХНИКИИ ДОНИШГОҲИ ТЕХНИКИИ ТОҶИКИСТОН

Раҷаббой Аҳмадзода: маҳсули кори навоварон бояд дар истеҳсолот ҷорӣ гардад

Иҷроқунандаи вазифаи Раиси вилоят Раҷаббой Аҳмадзода бо мақсади ошноии ҳар чи бештар пайдо кардан аз фаъолияти мактабу мориф, вазъи кунуни муассисаҳои таҳсилоти олий ва миёнаи касбӣ дар Коҳи фарҳанги ба номи Абӯабдуллоҳ Рӯдакӣ бо кормандони соҳаи маорифи вилояти Суғд мулоқот намуд.

Дар мулоқот роҳбарони воҳидҳои соҳтории мақомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилоят, муовинони соҳавии раисони шаҳру ноҳияҳо, роҳбарони муассисаҳои олий ва миёнаи касбӣ, мудирони шуъбаҳои маориф, донишҷӯёни хонандагони пешқадаму навовар иштирок намуданд.

Иҷроқунандаи вазифаи Раиси вилоят Раҷаббой Аҳмадзода зимни таҳлилу баррасии дастоварду мушкилоти соҳаи маориф аз рушди бонизоми ин соҳаи муҳим дар замони соҳибистикӯполии кишвар ёдоварӣ намуда, бунёди муассисаҳои таълимӣ, фароҳам овардани шароити таҳсил, зиёд гардидани маоши корманду

голибони озмунҳои ҷумҳуриявии «Омӯзгори соли Тоҷикистон-2017», «Мураббии соли Тоҷикистон-2017» ва озмуни вилояти ихтироъкорон ва навоварон Сипоснома ва мукофотҳои пулӣ дар ҳачми аз 2 то 7 ҳазор сомонӣ супорида шуд.

Аз ҷумла, устоди ҷавони донишкада Илёсҳӯҷа Исломов чун голиби озмуни вилояти ихтироъкорон бо 7 ҳазор сомонӣ мукофотпӯлӣ сарфароз гардида, ҳамчунин устоди дигари донишкада Бобоҷон Ҷӯрабоев дар озмуни «Омӯзгори ҷавон» голибият ба даст оварда дар ҳачми 3 ҳазор сомонӣ аз дasti Раиси вилоят мукофотпӯлӣ гирифт.

донаи соҳаи маориф ва стипендиҳои донишҷӯён, дастгирии омӯзгорони ҷавон ва дигар тадбирҳои маорифпарварони давлату Ҳукуматро нишонаи возеҳи ғамхории Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон маъннид намуд.

Дастгирии донишҷӯён навовару пешқадам дар маркази таваҷҷӯҳ қарор гирифта, сол аз сол шумораи гирандагони стипендиҳияи Раиси вилоят ва ҳачми маблаг афзуда истодааст. Дар навбати худ ҷавонони моро зарур аст, ки бо донишҷӯён веъе, бо ҳисси баланди ватандустиву хештанинишӣ ба воя расида, барои хизмат ба ҳалқу Ватан камари ҳиммат бубанданд.

Бо таҳлили вазъи соҳаи маориф роҳбари вилоят таваҷҷӯҳи масъулиниро барои мӯчаҳазгардонии синҳоноҳо бо лавозимоти зарурӣ, татбиқи барномаи давлатии компютеркунионӣ, азҳудкуни ҳунарҳои миллӣ, баланд бардоштани сифати таълими тарбия, таъмини донишҷӯён бо хобгоҳ, афзалият додан ба фанҳои дақиқӣ ва дигар масъалаҳо ҷалъ намуда, барои ба даст овардани нишондиҳандоҳо назаррас масъулиниро вазифадор намуд.

Дар ҳузури иштирокдорони мулоқот ба

маҳнати ҷумҳури, минтақа ва ҷаҳонӣ боз ҳам беҳтар мекунад. Мустақамии поянӣ моддиву техниқӣ, ҷорӣ намудани таҷхизотҳои муосири таълимиу омӯзиши ба ҳамаи 23 лабораторияҳои донишкада аз ҳадафҳои асосии Раёсати донишкада маҳсуб ёфта, танҳо дар як соли охир аз ҳисоби лоиҳаҳо ба маблағи 1 миллиону 833 ҳазору 200 сомонӣ таҷхизотҳо ворид карда шуданд.

Донишкада бо мақсади рушди ҳамкорӣ бо муассисаҳои олии пешрафти ҷаҳонӣ бо 4 барномаи барои таҳсил ва тадқиқот, 3 барномаи барои таҷрибаомузӣ ва 2 барномаи тақмили имконот ҳамкорӣ кардааст. Дар давоми сол 28 шартномаҳои нав бо муассисаҳои таҳсилоти олии ҷаҳон баста шуд, ки он имконият медиҳад, ки донишҷӯён ва устодони мо дар мактабҳои олии пешоҳонги дунё таҳсил ва коромӯзӣ намоянд.

Сарвари давлат ҷорӣ гардидани системи таҳсилоти фосилавиро дар шароити пешрафти иқтисодиву истеҳсолӣ амри зарурӣ шуморида, ба роҳбарони мактабҳои олий дастур доданд, ки ҳар чи тезтар ба ин усули таълими гузаранд. Ин усули таълими имконият медиҳад, ки донишҷӯён дар баробари таҳсил, ҳамчунин вазъи иҷтимоиашро пеш барад. Ҳушбахтона, дар донишкадаи мо 6 сол мешавад, ки системати таҳсилоти фосилавӣ фаъолият мебарад. Соли хониши гузаштаро 40 нафар ҳатм намуда, ҳоло 240 нафар аз рӯи ин усу

таҳсил доранд. Таъсиси сомонаи маҳсус, гузаштани машгулиятҳои онлайни тарнику вебинарҳо сафи донишҷӯёнро сол то сол зиёд мегардонад.

Раҷаббой Аҳмадзода аз вазъи таълиму тарбияи донишкада изҳори қаноатмандӣ намуда, ҳамзамон диққати роҳбарони муассисаҳои олий ва миёнаи касбӣ, ихтироъкорон ва дигар шахсони масъулро ба мавзӯи ҳамкорӣ илм ва истеҳсолот ҷалъ намуд. Зикр гардида, ки бо вучуди фароҳам будани имкониятҳои хуби таҳсил ва ихтироъкорӣ, то ба ҳол маҳсули кори навоварон дар истеҳсолот пурра мавриди истифода қарор намегирад. Дар иртибот ба ин, барои ноил шудан ба натиҷаҳои назаррас аз тарафи роҳбари вилоят пешниҳод гардида, ки бо фароғории роҳбарони муассисаҳои олии Шӯрои маҳсус ташкил ва пешниҳоди ихтироъкорон тавассути Шӯро ба Мақомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Суғд расонида шавад. Барои дар амал татбиқ намудани ихтироот роҳбарияти вилоят қўмаки худро ҳоҳад расонд.

Чанде аз кормандони соҳаи маориф ва донишҷӯёну хонандагони муассисаҳои таълими барои дастгириву ғамхории ҳамзагӣ ба Пешвои миллат мухтарам Эмомалӣ Раҳмон изҳори миннатдорӣ намуда, ваъда доданд, ки дар самти татбиқи сиёсати маорифпарварони Сарвари давлат саҳми арзанда мегузоранд.

Абдуслабур АБДУВАҲҲОВОВ

ҚАДАМ БА ҚАДАМ РОҲ БА СŪИ ТАҲСИЛОТИ ҶАҲОНӢ

Дар партави Амири Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 15 сентябр соли 2011, таҳти №АП – 1729 ва тибқи ҷадвали тасдиқнамудаи иҷроқунандаи Раиси вилояти Суғд дар Донишкадаи политехникии Донишгоҳи техникии Тоҷикистон нишасти матбуотӣ доир гардид. Дар нишасти матбуотӣ намояндаи мақомоти иҷроияи ҳоқимияти давлатии вилоят Олимҷон Мирмуҳаммадов, сармухтахассиси шуъбаи рушди иҷтимоӣ ва робита бо ҷомеаи Дастгоҳи Раиси вилоят ҳузур дошт.

Дар нишасти матбуотӣ сухан оид ба натиҷаҳои фаъолияти ҷомеаи меҳнатии Донишкадаи политехникии Донишгоҳи техникии Тоҷикистон дар шаҳри Хӯҷанд дар соли 2017 ва амалишавии нақшаҳои нав барои соли равон рафт.

Дар нишасти матбуотӣ ҳабарнигорони рӯзномаҳои вилоятии «Ҳақиқати Суғд» Тавҳида Ҷӯраева, «Содгийка правда» Сайдҷон Сулаймонов, «Суғд ҳақиқати» Ойдиной Сулаймонова, мачаллаи «Паёми Суғд» Ҳалимҷон Ҳомидов, «Суҳани халқ» Моҳира Раҳимзода, «Ниҷуфар» Робия Розикова, «Тирози ҷаҳон» Монаднисо Рустамова, намояндагии нашрияҳои «Омӯзгор» Нӯъмон Раҷабзода, «Фараж» Алишер Оҳунов, очонсихои иттилоотии «Ховар»

Самад Юсуфӣ, «Суғднюс» Мадина Пороево, ҳабарнигорони ТВ «Суғд» Шаҳодат Расулзода, ШТР «Азия» Афзал Босолиев, ШТР «СМ-1» Фарзона Шамсиева, ШТР «Диёр» Зебочон Қурбонова, намояндагии радиои «Садои Ҳурросон» дар вилоят Абдувосит Салимзода ва дигар кормандони васоити аҳбори омма ҳузур доштанд.

Муовинони директор, мудирони шуъбаҳо, роҳбарони воҳидҳои соҳторӣ, масъулини пешбурди кори таълиму тарбия низ иштирокчиёни нишасти буданд.

Дар оғози нишасти матбуотӣ ролики видеой доир ба фаъолияти яксолинаи донишкада нағош дода шуд.

Директори донишкада, номзади илмҳои техникӣ Сайдӣ Ди-

лафрӯз Раббизода дар идомаи кори нишаст бо натиҷаҳои ҷамъбости фаъолияти ин муассисаҳои олии касбӣ гузориши муфассал дод. Аз ҷумла зикр гардид, ки самараи ҷаҳду таълоши аҳлонаю файратмандонаи ҷомеаҳои меҳнатии донишкада аст, ки Донишкада рейтинги ҳудро, ки байни 39 муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ҷумҳурӣ Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон мегузаронад, боз беҳтар карда, аз рӯйи ҷамъбости соли 2017 ба панҷгонаи

беҳтарин ворид шуд.

Ҳамчунин Донишкада аз рӯйи рейтинги интегралии Маркази миллии тестии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон байни 35 муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ аз рӯйи натиҷаҳои дохилшавии соли 2017 дар умум ба даҳгонаи беҳтарин ворид гаштааст.

Аз рӯйи нишондодҳои бали ҳадди аксар ҷои 4 ва голибони олимпиадаҳои фанӣ ҷои 6 гирифтааст.

Донишкада дорои 22 гувоҳномаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, 50 шаҳодатномаи зеҳнӣ, 8 патенти берун аз ҷумҳуриро дар самти ихтироъ ва навоварӣ ба даст овардааст. Маҳз диду назари хосса, дастгирии олимони ҷавон дар самти навоварию ихтироъкорӣ буд, ки се нафар устодони ҷавони донишкада Илёсҳӯча Исломов, Абдунабӣ Қосимов ва Парвиз Солиев дар озмунҳои «Беҳтарин лоиҳаи инноватсионӣ» вилоят ва шаҳри Хӯҷанд, «Барномасози беҳтарин» ҷой аввалро ишғол намуданд.

Аз ҷониби Вазири маориф ва илми қишвар мұхтарам Сайд Нуриддин Сайд, ки ба донишкада ташириф оварда буданд, ба сатҳи пои моддиву техникӣ баҳои баланд дода, барои боз ҳам хубтар ба роҳ мондани фа-

ъолияти технопарки донишкада дастуру ҳидоятҳо доданд.

Баъди суханронии муфасасали Сайдӣ Дилафруз Раббизода байни ў ва ҳабарнигорон муколамаи хеле ҷолиб сурат гирифт.

Ҳабарнигорон Тавҳида Ҷӯраева, Афзал Босолиев, Моҳира Раҳимзода, Сайдҷон Сулаймонов, Зебочон Қурбонова ва Ҳалимҷон Ҳомидов оид ба масъалаҳои таъсиси иҳтиносӣ нав, мушкилоти ҷойишта дар раванди таълим, тарбияи маънавии ҷавонон, робита бо коргоҳҳои қишвар ва бо ҷойи кор таъмин намудани ҳатмкунандагон, ҳолати пойгоҳҳои моддии техникӣ, ҳамкорӣ бо ширкатҳои молистехнологияни ҷаҳонӣ дар ҷомеаи Ҳарбӣ дар раванди таълим пурсиҳҷо ба амал оварданд.

Аз ҷониби сарвари донишкада ба суюлҳои матраҳшуда хеле возеҳ равшанӣ андохта шуда, ба мисолҳои мушахас корҳои дар ин самт анҷомёфта шарҳу эзоҳ ёфтанд.

Бо ҳамин нишасти матбуотӣ анҷом ёфт.

**Абдусабури
АБДУВАҲҲОБ**

Баҳшида ба 25-солагии Рӯзи таъсисёбии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон

МАҲФИЛИ ХОТИРМОН БАҲРИ ЭҲТИРОМИ МАРДОН

Ба ифтиҳори 25-умин солгарди таъсисёбии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Донишкадаи политехникии Донишгоҳи техникии Тоҷикистон чорабинии тантанавӣ доир гардид.

Директори донишкада, номзади илмҳои техникӣ Сайдӣ Дилафруз Раббизода аз номи Раёсати донишкада устодон ва шогирдони донишкадаро бо ин ҷониби саид табрику муборакбод намуда, аз ҷумла баён дошт: «Ҳар гоҳ ки сухан дар бораи ҳифзи марзи Ватан ва амнияти шаҳрвандон равад, беихтиёри сарбозони шуҷоъ, сипари бозътимоди қишивар, яъне аскарони афсарон пеши назар меояд. Зера маҳз хизмати соғ-

оз агар аз як тараф дониши баланд ва истеъододии нотакории Сарфармондехӣ Қувваҳои Олий, Асосгузори сулҳо ваҳдати милли-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мұхтарам Эмомалӣ Раҳмон боиси начоти ҳалқу қишивар шуда бошад, аз ҷониби дигар қаҳрамонию далерии аскарони афсарони шуҷоъ Қувваҳои Мусаллаҳро ба сипари воқеан ҳам бозътимоди давлат табдил дод.

Ҳамчун армугони ҷашнӣ бонувони донишкада бо барномаҳои рангини адабиву мусикӣ хотири аҳли нишастро шод намуданд. Махсусон ролики видеой, ки аз қаҳрамонию далерии сарбозони шуҷоъ нақл мекунаду онро занони ғафоли донишкада бо ма-

ҳорати хосса иҷро намуданд, то дар дар лавҳи хотири иштирокдорони чорабинии идона ҳоҳадмонд.

Чун рамзи эҳтиром ба ҳунару малакаи бонувони донишкада собиқадори меҳнати Фатхулло

Эргашевич Муҳиддинов барои дар сатҳи баланд ташкил намудани чорабинӣ ба сарвари донишкада ва созмондигандагони маҳфили хотирмон изҳори сипос намуд.

“МД”

ДАР ПАРТАВИ ПАЁМИ ПЕШВОИ МУАЗЗАМИ МО

**Хуррам он кас, ки бар ин дафтари пок аз ҳама ҳарф,
Рақами хайр кашиду асари хайр гузошт.**

Ачдодони бофарханги мо асарҳои зиёде оид ба сиёсати мулқдорӣ ва ҷаҳондорӣ эҷод намудаанд, ки маъруфанду то ҳол мавриди омӯзиш қарор доранд. Имрӯзиён вазифадоранд, ки таҷрибаи бузургони миллати ҳудро биёмузанд ва аз он ибрат бигиранд. Мо - тоҷикон Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти кишвар мұхтарам Эмомали Рахмонро аз ҷумлаи пешвоени мәтифатпарвару боадолат, фарҳангдӯст мөҳисобем, зеро корҳои эшон аз рӯйи гуфтаи бузургон пай мегираад эҳтироми бузургони миллат ва ҳоса забону фарҳанги миллӣ дар сарҳати кори эшон қарор дорад.

Сарвари кишвар ҳамвора таъкид медоранд, ки танҳо бо донишу ҳикмату маънавиёт метавон аз буҳрону мушкилӣ раҳӣ ёфтанд мумкин аст. Мутафаккири барҷаста Абӯнаси Форобӣ низ чунин мефармоянд: «Давлате, ки танҳо ба масъалаҳои иқтисодӣ маҳдуд мешавад ва ё сиёсатро мақсади асосӣ медонад, давлати ҷоҳила аст, на фозила». Ин аст, ки раҳбарӣ давлати мо маънавиётро дар радифи аввали сиёсат гузоштаанд ва аҳли маорифу

илмро дастгирӣ менамоянд. Дар ҳама баромаду пâёмҳои хеш Сарвари кишвар ба ҷавонон муроҷиат карда, забономӯзӣ ва мәтифатнокиву созандагиро талқин менамоянд. Ҳуд шоҳид ҳастем, ки ҷандин муассисаҳои таълимӣ, коргоҳҳои нав бунёд гашта, кори соҳибкорӣ ва сатҳи зиндагонии ҳалқ беҳтар гардид, соҳаи маориф рушд намуда, қоннугзории давлат такмил ёфт. Ҳақо, ки:

Шоҳ он бошад, ки равшанҳотири бихрад бувад,

**Некувонро ҳол аз он некӯ,
бадонро бад бувад.**

Имрӯзҳо аз тадбирҳои андешидан Сарвари кишвар ҳалқ қаноатманду ҳурсанданд. Ва дар иҷрои дастуру супоришҳои эшон камари ҳиммат бастанд.

Эмомали Рахмон дар ҳар воҳӯйӣ бо зиёиёни кишвар ба эҳтиromi забони давлатӣ рӯҷӯй менамоянд ва ҷое таъкид мекунанд, ки: «Забон ҷавҳари ҳастӣ ва бақои миллат аст. Дӯст доштани забон дӯст доштани Модар, Ватан ва таъриху фарҳанги ҳуд мебошад». Оре, он касе, ки ҳудро имрӯз шаҳрванди ҳурсандӣ мешуморад, бояд забони модарӣ, таъриху

фарҳанги ҳудро донад ва ба онҳо эҳтиromi гузорад. Сарвари кишвар ба пос доштани арзишҳои миллӣ, баланд бардоштани ҳисси ватандӯстӣ, гиромидоши бузургон бештар рӯй оварданд. Зоро ба қавли академик Муҳаммадҷон Шақурӣ: «Як шарти муҳими наҷоти ҳалқ эҳёи идеалҳои миллист. Яке аз ҳадафҳои миллӣ дар замони мо бозоғаринии аҳлоқи миллист». Ин аст, ки роҳбарӣ давлат ба масъалаи бузургодости ҷандин бузургону ҷонғидониёни миллат саҳм гузошта, дар пешбуруди аҳлоқи миллӣ тадбирҳои судмандеро пешниҳод намуданд. Қонун «Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд» ҳуҷҷати муҳиме дар раванди тарбияи ҷомеа маҳсуб мейёбад.

Бо ибтикори Эмомали Рахмон соли 2018 – Соли рüşdi säyéxý va xunařxoi mardumi year of tourism development and folk crafts. Сарвари кишвар таъкид соҳтанд, ки дар ҷумҳури ҷойҳои мӯқаддасу тамошобоб ва ҷашмаҳои шифобаҳаш бисёранд. Инчунин эҳё ва рушд додани ҳунарҳои мardumi ва аз ҳама гуна андоз озод намудани ҳунармандони қасбу кори миллӣ аз дастуру супоришҳои

бехтарини Президенти кишвар ба ҳисоб меравад. Ҳар амале, ки Пешвои миллат Эмомали Рахмон ба анҷом мерасонанд, пур аз савоб буда, ба дарди ҷомеа давост. Ҳусусан, ғамхорӣ ва дастгирии эшон нисбати ҷавонон ҳеле зиёд аст ва мо - ҷавонон дар ҷавоби меҳрубониҳои Пешвои муаззами мо ҳубу аъло таҳсил намуда, аз шароиту имконоти фароҳамомада истифода мебарем ва Ватанро ободу шукуфон менамоем.

Ман, ки донишҷӯи Донишкадаи политехникӣ буда, оянда мутахассиси соҳаи барқ ҳоҳам шуд, барои пешбуруди ин соҳа бо дониши мукаммалу кордонӣ саҳми ҳудро ҳоҳам гузошт. Ҳурсандиовар он аст, ки солҳои охир тамоми шаҳру ноҳияҳо бо барқ таъмин шуда, қарib ба истиқолияти энергетики наздик шуда истодаем. Барои ба ин ҳадаф пурра ноил шудан ҳамаи мо бояд кӯшиш намоем ва барои Ватан содиқона хизмат биқунем.

**Назирҷон ДОДОБОЕВ,
донишҷӯи курси 1,
гурӯҳи 43.01.03. тб**

Ҳамовозӣ

НАШЪАМАНДӢ ИН ЛАЗЗАТИ ЯК ЛАҲЗАИ МА҆Г АСТ

Бо мақсади тарбияи маънавии ҷавонон, оғоҳии комил ёфтани аз оқибатҳои ҳаҷоқатовари нашъаву нашъамандӣ дар толори Донишкадаи политехникии Донишгоҳи техникии Тоҷикистон дар шаҳри Ҳуҷанд воҳӯрии устодону донишҷӯён бо роҳбарияти Раёсати Агентии назорати маводи нашъаовари назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар вилояти Суд баргузор гардид.

Ҷорабиниро мувонини директор оид ба тарбия Фарруҳ Аминов ҳусни ифтитоҳ бахшида, таъкид дошт, ки муборизаи муташаккила барои паҳн нашудани маводи мухаддир дар Паёми имсолаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мұхтарам Эмомали Рахмон равшан инъикос шуда, аз ҷумла таъкид шудааст, ки «...муомилоти гайриқонуни маводи мухаддир яке аз сарчашмаҳои маблагузории терроризми байналмилалӣ ва нооромиҳо дар ҷаҳон ба шумор меравад.

Тиқи маълумоти расмии Созмони Милали Муттаҳид имсол майдони киши ин зироатҳо 63 фоиз зиёд шуда, то ба 328 ҳазор ғектар расидааст ва дар назар аст, ки истеҳсоли маводи мухаддир нӯҳ ҳазор тоҷноро дар мӯодили ағон ташкил ҳоҳад кард ва кӯшиши интиқоли қисми муайянни ин мавод

тавассути кишвари мо низ сурат ҳоҳад гирифт». Як ҷиҳати муборизаи беамон барои ин зуҳуроти номатуби ин ҷомеааро, ҳосса, ҷавононро ҳуҷдор додан аст, ки даст ба нашъаву нашъамандӣ заданд, оқибати марғбор дорад.

Корманди Раёсати Агентии назорати маводи нашъаварии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар вилояти Суд Абдуллоҳозода Шӯҳрат зимни маърӯзаи ҳуд иброз дошт, ки Паёми навбатии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат мұхтарам Эмомали Рахмон ба рӯзгори ободу осоиштаи ҳар як сокини кишвар нигаронида шуда, дар он самтҳои асосии фаъолияти минбаъда тарҳрезӣ шуданд. Дар Паём авзои сиёсии ҷомеаи ҷаҳонӣ, фаъолияти иқтисодиву иҷтимоӣ, фарҳангу маориф ва тандурустӣ ба ришидai таҳлил қашида шудааст. Дар баробари зикри дастоварҳо ҳамзамон аз мушкиливу муаммоҳо, ки барои генофонди миллат ҳатари калон дорад, истода гузаштанд. Махсусан даст ба амали нашъамандӣ задан, оқибатҳои ҳуҷназнгез ба бор меворад. Ва сарчашмаи ин вабои аср кишвари ҳамсояи Афғонистон мебошад.

Воҳен кишвари мо бо Ҷумҳурии Афғонистон сарҳади тӯлонӣ дорад ва имрӯз дар ҳудуди ин кишвар, махсусан дар вилоятҳои Ҳилманд, Зобулистон, Дайкон, ки таҳти таъсири күмондонсолорон ҳарор дорад, киши қўқнор ва интиқоли он вусъати беш гирифтааст. Ба гуфти мавсузу истеҳсоли ин маводи марғвар аз соли 2001 то ба имрӯз ба 40 дар сад ағзудааст. Мусаллам аст, ки қисме аз ин вабои аср тарқи қоқоқ ба ҷумҳурии мо ворид гардид, аз ин ҷо ба кишварҳои Осиёи миёна ва Русияву Аврупо паҳн карда мешавад. Ба хотири ҳар ҷо ҷо бештар пеши роҳи қоқоқ маводи мухаддирро гирифтан, дар кишвари мо ниҳоди махсуси мубориза бар зидди маводи нашъаовар таъсис ёфтааст. Ва аз соли 1994 инҷониб аз тарафи мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва соҳторҳои нижомии кишвар беш аз 121 тонна маводи нашъаовар, аз ҷумла зиёда аз 34 тонна героин мусодира карда шудааст, ки ин миқдор мавод метавонист қарib 53 миллион нафарро гирифтори бемории нашъамандӣ ва ҳамин қадар оилаҳоро бадбаҳт гардонад. Ба андешаи Шӯҳрат Абдуллоҳозода бояд ҷомеаи кишвар, аз ҷумла ҷавонон мағфураи баланди дошини сиёсиву дунявӣ дошта бошанд, зоро камтарин амал метавонад, ҳаётӣ ҷавононро ба боди фано барад. Танҳо дастҷамъӣ, воқебинӣ, ҳуҷдор додани ҳамсолон, таҳсилу ҳуб, иродай қавӣ, масъулиятпешагӣ моро ба фатҳи кӯllaҳои нав раҳнамун мекунанд.

**Усмонхӯча Потчоев,
донишҷӯи курси 3, 25.01.07 ра**

Ободонӣ

ГУЛГАРДОНӢ ВА ГУЛПАРВАӢ

Ҷӣ будани гулпарвариро мардум ҳуб медонанд. Ин маросимро ҳангоми ба назар расидани аввалин нишонаҳои баҳор, шукуфтани гули сияҳгӯш, ки баъзан гули қароқош ҳам мегӯянд, ҳамчунин гули бойчекар барпо мекунанд.

Гулгардонӣ вобаста ба шароити ҷуғрофӣ ва обу ҳавои маҳал дар вақтҳо гуногун ба вуқӯй меояд. Баъзан аз сияҳгӯш гулдаста баста, ҳавли ба ҳавли мегарданд ва баробари баҳор медиҳанд. Мардузан, ки сарвари оила ҳастанд, гулро ба ҷашму абрӯвонашон мемоланд ва ба бачагони гулгардон ба қадри ҳиммат ҷизе ҳадаф мекунанд.

Гулгардонӣ дар ноҳияҳо шимоли Тоҷикистон бо номи Бойҷечак машҳур аст. Сурӯдҳои “Гули сияҳгӯш”, “Баҳор омад”, “Баҳори лолазор” баҳори сабзу хуррам, бедоршавии табиат, равнақи кори дехҷон ва умеду орзии мадрӯмро ифода мекунанд. Сурӯдҳо бо оҳангӣ фораму гӯшнавози ҳалқӣ садо медиҳанд.

Гулгардонӣ як навъ дилхуши бачагон аст ва сурӯдҳо ин маросимро дар мавридиҳо дигар ҳам месароянд.

Ва имрӯз, ки гулпарварӣ вусъат дорад, ба гулгардонӣ мазмуну ҳоҳияти нав додан мумкин аст.

**Соҳибҷон ҚАЙЮМОВ,
донишҷӯи курси 1, гурӯҳи 49.01.02**

(ДАВОМ ДОРАД)

БУЗУРГЙ САРОСАР БА ГУФТОР НЕСТ!

Боиси сарфарозист, ки дар пешрафти Тоҷикистони соҳибистилол ҷавонон нақши арзанда ва саҳми созандо доранд. Маҳз бо назар-дошти ин, соли 2017 дар Ватанамон Соли ҷавонон эълон гардид ва тадбiri мазкур дар татбиқи сиёсати давлатӣ вобаста ба дастги-рии насли ҷавон нақши муҳим бозид.

лафоти чонъ ҳам кам набуд.

Таъриҳ гувоҳ аст ва насли миёнсану калонсол хуб медонанд, ки ҷанги шаҳрвандӣ дар диёри мо аз ҳамин гуна шиорпартоиҳо, даъватҳои зиддиинсонӣ, изҳороту муруочиатҳо, майдоннишинио бегонапарастии як зумра нафарони ба гуфти ҳудашон демократ, ислоҳоттаб, навҷӯву навгаро ва дилсӯзи ҳалқу Ватан оғоз ёфт. Аммо ҳамин ки оташи ҷанг фурӯзон шуд, онҳо худро мисли муш ба сӯрохиҳо кашиданд, ҷони худро гирифта гурехтанд, ҳаволаи ҳазорон нафар бегуноҳонро ба Ҳудо карданд.

«Баҳс омад – наҳс омад»-ро оқилон бехуда нагуфтаанд. Ин сухани кӯтоҳ ҳикмати бузургеро дар худ нуҳуфтааст. Яъне дар куче, ки ҳамдигарнофаҳмӣ ва тафриқаандозӣ ба миён омад, оромио осоиш, тинчиву амонӣ ва серию фаровонӣ аз он ҷо кӯч мебандад. Ва чуноне, ки аз изҳороти «равшанфикрон» маълум мешавад, имрӯз боз як зумра сиёҳкорон, ватанfurӯшон, бадҳоҳон ва душманони сулҳу ваҳдати сартосарии мо меҳоҳанд аз

рўй ҳамон сенария куҳна амал намуда, ҳаёти осоиштаи моро ҳаллдор намоянд. Камбудию норасоиҳои ҷузъие, ки дар зиндагии аҳли ҷомеа ҷой доранд, байраки дасти онҳост. Шахси ноогоҳ дар ибтидо гумон мекунад, ки мақсад аз даъвату муроҷиатҳои ин тоифа бартараф намудани муш-килоту муаммоҳои рӯзгори ҳалқ ва испоҳи вазъияти ҷойдошта аст. Лекин таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки чунин «ташаббусҳо» танҳо обро лой кардану моҳӣ доштан мебошад. Агар зиндаги-номаашонро таҳлил намоед, ба

хубй аён мешавад, ки чунин чавонни «дилсүзи халку Ватан» дарасл барои ободии диёр ва ба зиндагии шоиста расидани мардум коре накардаанд. Балки худ бори гарони гардани дигарон ҳастанд. То имрӯз касе аз онҳо манфиате налидаанд.

Надидаагч.
Ба гүфти шоир:
Бузургй саросар
ба гүфтөр нест,
Дусад гүфта
чун ним кирдор нест.
Шиорпартойву дэвьтави бадхо-
хона, изхороту мурочиати гараз-
нок аз дасти ҳама меояд, кори
душвор нест. Масъалаи асосий
он аст, ки мо баҳри таъмини са-
одати аҳолӣ ва ободонии диёра-
мон чӣ кореро анҷом додаем ё
ба анҷом мерасонем.

Зиндагӣ маҷмӯаи бешу қадимист. Ҳатто дар пешрафттарин кишварҳо дар рӯзгори сокинон муаммою мушкилоти ҳалталаб мавҷуданд. Мардуми рус мақолеяни доранд, ки Москва дар як рӯз сохта нашудааст. Яъне иҷроӣ ҳар кор, ислоҳи ҳар камбудиву норасой муҳлати муайянро тақозо менамояд.

Дар давоми солҳои соҳибис-тиқполӣ дар Тоҷикистон чунон корҳои бузурге ба анҷом раси-данд, ки дар давоми зиёда аз 70 соли мавҷудияти Иттиҳоди Шӯ-равӣ нарасида буданд. Ново-баста ба ин Пешвои муаззамин миллат дар Паёми навбатиашон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии То-ҷикистон баён доштанд, ки «бо-вучуди ҳамаи дастоварду пеш-равиҳо дар назди мову шумо-ҳанӯз ҳам мушкилоту масъала-ҳои зиёди ҳалталаб қарор до-ранд». Ба имрӯз вақти он аст, ки бо муттаҳидӣ дар атрофии Сар-

вари давлат Пешвои миллат Эмомалий Раҳмон мо аз пайи ислоҳи ҳамон мушкилоту масоили ҳалталаҳ шавем. Вагарна бо қабули муроҷиатномаю изҳорот, даъватҳои барқасданоа душманонаи бадҳоҳони давлату миллат мурод ҳосил намешавад.

Насли наврасу чавон табақаи осеббазир маҳсуб мешаванд. Ба ин мазмун, ки душманону бадхоҳон, тундгароёну мансабхоҳон аз содагӣ, дилсоғӣ, камтаҷри-багӣ ва ноустуории онҳо исти-фода бурда, нақшаҳои нопока-шонро амалӣ карданӣ меша-ванд. Аз ин рӯ, насли миёнсолу қалонсолро лозим аст, ки сади ин роҳ шаванд, нагузоранд, ки фарзандонашон ба роҳҳои бад рафта, ба доми чунин афроди нопок гирифтор шаванд.

Даъватамон аз насли наврасу чавон бошад, ин аст, ки хушёрии сиёсиро аз даст надиханд. Чуноне доноён мегўянд, «кўр асо-яшро як бор гум мекунад». Сол-ҳои 90-уми аспи гузашта бояд барои ҳар нафар сабақ ва дарси ибрат бошад. Онҳо бояд тибқи ин фармудаи шоир амал на-муда, зиндагии шоистаи хешро таъмин намоянд:

*Як ҹавоне шав, ки байни
халқ боло карда сар,
Бо сарафrozй падар гүяд,
ки ман дорам писар.
Халқ гүяд: Җон иигит
ҳастىй, шавад умрат
дароз,
Хок гирй, зар шавад,
раҳмат ба устоду*

Абдусабури
АБДУВАХХОБ

САДОҚАТ БА ВАТАН ВАЗИФАИ ҲАР ЯКИ МОСТ

**Бошад садои хуштарин бар гӯши дил сози Ватан,
Субҳонаи худ мекунам ашки саҳарнози Ватан.
Гоҳе ба савдо мебрад ганчи Ватанро зумрае,
Бо нархи чонам меҳарам ҳар санги пардози ватан.**

Оре, Ватан қиблагоҳ ва сарнавишти ҳар як инсон ме-бошад. Ҳар вақте, ки инсон Ватан мегўяд, меҳри он бар дили ў гармӣ мебахшад ва нерӯву тавонони ўро зиёд ме-гардонад. Ҳар фарди ватандуст хоҳ чавон бошаду хоҳ пир бояд Ватани азиз ва маҳбуби худро дўст дорад. Зоро, ки Ватан ҳасту ҳар яки мо дар зери боли парап-шони ў меболему мефаҳрем ва шукргузори аз Худо-ванди муттаол мекунем, ки Ватани азизи моро аз ҳар гуна ҳавфу ҳатарҳо эмин медорад ва сипосгузори аз Асосгузори сулху ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон – Эмомалӣ Раҳмон, мекунем, ки барои ҳалқи Тоҷикистон хизматҳои бузургу беназир кардаанд. Ҳар яки мо бояд Ватани азизи худро ҳамчун Модари меҳрубони худ дўст дорем, зоро бисёре аз бузоргони ахли адаб васфи Ватан ва Модарро ба ҳа-мдигар баробар донистаанд. Чи хеле, ки шоири ширин сухан гуфтааст:

Ватан бар ман азизи
хамчуноне бар танам чонам,
Ба ҷуз нафъи ватан чизи дигарро
ман намедонам.

*Ба номат эй диёри баҳт ин аст
аҳду паймонам,
Тамоми ҳастиям раъеаста.*

**Тамоми ҳастиям наивасфа
бо ту эй Ватан – чонам.**

Шоир дар ин мисраҳо васфи Ватани азизи худро ба чонаш баробар донистааст. Ва ишора намудааст, ки ҳар нафар бояд барои бехбодию оромии кишвари худ саъю қӯшиш намояд ва ҳамавақт дар фикри осудагиву ободии ватану диёри хеш бошад. Ва ҳар фарди чомеа бояд дар назди хеш аҳд намояд, ки дар қадом гӯшаву канори олам набошад ҳам, Ватани маҳбуби худро дўст дорад ва лозим ояд баҳраш ҷони худро дарег надорад.

Хар яки мо чавонон, имрӯза вазъи байзэе аз кишварҳои тараққикардаи оламро дид ба бояд ба худ суюл гузорем, ки баҳри ба ин мартаба расидан чӣ бояд кард? Ин ҳама моро водор месозад, ки пеш аз ҳама мо бояд ба омӯзишиши илму маърифат пардоzem ва гузаштагони худро фаромӯш насозем, зоро гузаштагони мо ҳама аҳли илму маърифат ва донишмаду соҳибмаърифат буданд. Ва дар баробари ин гузаштагони мо нотарс ва далеру шимиён буданд барои марзу буими ҳешро заздишмад эми ни.

нигоҳ доштан бисёр ҹангу ҹидолхоро аз сар гузаронида Ватани худро ҳифз намудаанд, ки аз қабили қаҳрамони-ҳои «Темурмалику Шерак, Ҷеваштичу Восеъ» мебо-шанд. Мо низ бояд кӯшиш намоем то ба мисли гузаш-тагони худ соҳибилму бомаърифат, нотарсу далер ва дўстдори ватани худ бошем. Агар ҳамаи мо аз имрўза тараққиёти илму техника расму оинҳои милливу башари баҳраманд гардем, Тоҷикистони азизи мо низ ба шумори давлатҳои тараққикарда шомил ҳоҳад шуд. Пешравӣ ва тараққиёти ватани азизамон аз ҳар яки мо вобаста аст.

**Ҳиммат агар ҳимати мардон шавад,
Мўр тавонад, ки Сулаймон шавад.**

Аз ин лиҳоз ми набояд нисбати Ватани азизамон бетараф бошем, моро месазад баҳри пешрави ва гул-гул шукуфои ватанамон саҳмгузор бошем. Зеро, ки ояндаи Ватану миллат аз мо, ҷавонон вобастагии зиёде дорад.

Эй үзүүлэгчид! Аялалтад таныг Аялалтад таныг

чони ману чони Шумо!

Хамроэ

Дурнамо

ДАСТГИРИИ ДАВЛАТИИ СОҲИБКОРӢ ВА РУШДИ УСТУВОР

Рушди босуботи ҳар гуна низоми иқтисодӣ бидуни таваҷҷуҳ ба тағиирот дар бахши ҳусусӣ гайриимкон аст. Сабабон аст, ки дар иқтисоди бозорӣ соҳибкорӣ нақши муҳим дорад ва рушди он нишондиҳандау муваффақияти исплоҳоти иқтисодӣ ба шумор рафта, ба рушди муҳити рақобатдори бозорӣ мусоидат мекунад.

Фаъолияти соҳибкорӣ дар беҳтар намудани сатҳу сифати зиндагии аҳолӣ тавасути таъмини рушди устувори иқтисодӣ, шугли аҳолӣ ва истеҳсолоти ватанӣ муҳим арзёбӣ мегардад. Соҳибкорӣ ба навовариҳо илму техника, тағйироту талабот ва вазъи бозори ҷаҳонниву минтақаӣ ба зудӣ мутобиқ ўшда, дар ин замина ба роҳ мондани истеҳсолоти маҳсулоти рақобатпазирро таъмин менамояд.

Бо дарки амиқи ҳамаи ин омилҳо Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон рушди соҳибкорӣ ва сармоягузориро яке аз самтҳои афзалиятноки сиёсати иқтисолӣ эълон намудааст. Солҳои охир дар соҳаи пешбурди соҳибкорӣ ва ҷалби сармоя як силсила испоҳот, ки ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ, кам кардани монеаҳои маъмурӣ ва даҳолат накарданӣ давлат ба фаъолияти ҳоҷагидории субъектҳои соҳибкорӣ равона гардидаанд, анҷом дода шуд. Ҷиҳати кағолати ҳимояи ҳукуқии сармоягузорон ва устувор гардонидани фаъолияти сармоягузорӣ Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар барои ҳимоя ва дастигирӣ давлатии соҳибкорӣ» қабул гардид. Ҳукумати Тоҷикистон дар давоми солҳои 2009-2014 испоҳоти низоми иҷозатдиҳиро гузаронид, ки дар натиҷа шуморай соҳаҳои иҷозатдошта, аз 805 то 86 адад кам карда шуда, низоми

электронии пешниҳоди иҷозатҳо то 30 фоиз ба роҳ монда шуд.

“Дар ин раванд бо Фармони Президенти мамлакат соли ҷорӣ ислоҳоти низоми иҷозатномадиҳӯ низ шурӯъ гардид, ки мақсади асосии он боз ҳам коҳши додани номгӯи фаъолияти дар асоси иҷозатнома амалишавандা ва аз байн бурдани монеаҳои маъмурӣ барои фаъолияти босамари соҳибкорӣ мебошад. Бо мақсади рушди соҳибкории хурду миёна ва дастрасии соҳибкорон ба заҳираҳои қарзии имтиёзни Фонди дастгирии соҳибкорӣ таъсис дода шуд, ки то имрӯз аз ҳисоби буҷети давлат 133 миллион сомонӣ гузаронида шуда, маблаги он бояд то соли 2020 ба 1 миллиард сомонӣ расонида шавад.

Фонди мазкур аз оғози фаъолият то имрӯз ба 117 субъекти соҳибкорӣ бо фоизи паст дар ҳаҷми беш аз 95 миллион сомонӣ қарзҳо имтиёзноми дарозмуддат чудо намудааст, ки 47 шаҳру ноҳияни кишварро фаро мегирад. Аз ҷониби соҳибкороне, ки тавассути ин фонд қарзҳои имтиёзноми гирифтаанд, тибки нақшҳои

тичоратй таъсиси зиёда аз 2000 чойҳои нави корӣ пешбинӣ шудааст. Илова бар ин, соли 2015 ташкилотҳо қарзӣ ба соҳибкорон бо маблағи умумии беш аз 12 миллиард сомонӣ, аз ҷумла 5 миллиард сомонӣ қарзҳои хурд додаанд, ки 1 миллиарди он ба ноҳияҳо дурдасти кӯҳистон рост меояд. Қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои сармоягузорон кафолатҳо ва имтиёзҳои зиёдро муқаррар намудааст, аз ҷумла дар доираи Кодекси андоз барои пешрафти соҳибкории хурду миёна беш аз 240 номгӯи имтиёзу сабукиҳо пешбиник гардидаанд. Танҳо соли 2014 маблағи умумии имтиёзҳои пешниҳодшуда 3,6 миллиард сомониро ташкил дода, соли 2015 он ба 4 миллиард сомонӣ расид, ки ин маблағҳо дар ихтиёри субъектҳои хочагидор, яъне соҳибкорон боқӣ мемонанд ва ба пешрафти фаъолияти онҳо мусоидат мекунанд. Илова бар ин, дар даҳ соли охир аз ҳисоби ҳамаи манбаъҳои маблагузорӣ ба иқтисодиёти мамлакат беш аз 5 миллиард доллари амрикӣ сармояи хориҷӣ ҷалб карда шуд, ки он асосан ба соҳаҳои энергетика, нақлиёт ва роҳсозӣ, саноату кишоварзӣ, рушди деҳот, алоқа, молия ва бонддорӣ равона гардидаанд.

диҳад. Инчунин яке аз намудҳои рушдёфтаи соҳибкорӣ дар кишвар ин соҳибкории инфириродӣ мебошад, ки шумораи онҳо дар ҷамъбасти соли 2015 ба 243800 расидааст, ки нисбат ба соли 2010 2,6 маротиба зиёд мебошад. Корхонаҳои хурд яке аз шаклҳои нисбатан рушдкунандай иқтисодӣ ёти кишвар ба ҳисоб рафта, дар шароити мусоид фаъолият доранд. Ҳоло дар ин навъи корхонаҳо 28436 нафар кормандон фаъолият мекунанд. Агар ин нишондихҳандаҳоро дар минтақаҳои кишвар таҳлил намоем, мебинем, ки пойтаҳти кишвар пешсаф буда, дар шаҳри Душанбе миклори онҳо ба 2832 корхона расидааст.

Шумораи корхонаҳои муштараки фаъолияткунанда дар ҷумҳурӣ низ дар ҳолати рушд мебошанд. Ҳулоса, Тоҷикистон дорои имкониятҳои зиёди воқеъӣ ва заҳиравии таъминкунандани рушди устувор, аз қабили заҳираҳои фаровони гидроэнергетикӣ ва оби тоза, қанданиҳои зеризаминӣ ва маҳсулоти кишоварзии аз ҷиҳати биологиву экологӣ тоза мебошад, ки истифодай оқилонаи онҳо ба нафӯи соҳибкорон ва давлат аст.

Эҳсон КОМИЛОВ,
сурӯҳи 25.01.07

Хамроэз

Аз таърих маълум аст, ки арзишҳои миллӣ барои ҳар ҳалқу миллат гавҳари ноёб ба шумор меравад. Ин арзишҳо дар ҳама давру замон пайваста ва оқилона барои тарбияи ахлоқию маънавии наслҳо истифода карда мешавад. Зиёд шахсиятҳоеро метавон ном бурд, ки барои ҳас-тии ин миллат ҷонисориҳо кардаанд. Мутааси-фона, дар хотираи таърих ҳамзамон нафа-роне ҳам то ҳанӯз боқӣ мондаанд, ки Ватан-Модар, муқаддасоти обу хоки диёрро пушти по зада, барои манфиати шахсии худ ин миллатро фурӯҳтанӣ мешаванд. Имрӯз ҷавонони но-огоҳ тариқу шабакаҳои иттилоотӣ бо мақса-ди дарёфти маблаг бо ғурӯҳҳои террористӣ ба давлати Сурия рафтаниянд.

Сабаки таърихии солҳои 90 – уми асари сипаришуда то ҳол асари хөшро дар хотираи мардум боқӣ гузошта, аз ҷиҳати равонӣ ба руҳиян ҷомеа таъсири амиқ гузоштагӣ.

Тоҷикистони соҳибистикол қадамҳои хешро дар

ВАТАНРО ХИЁНАТ НАШОЯД!

арсаи байналхалқұ үстүворона гузошта, күшиш ба харч медиҳад, ки баҳри ободонй ва суботи чумхурый ҳарчи беҳтар камари ҳиммат бандад. Халқи точык дар атрофи Сарвари давлат Эмомалй Раҳмон сарчамъ гардида, дар осмони соғу бегубори кишвар бо мәжнати соғдилона зиндагиро пеш мебаранд, ки аз ваҳдату яқиди точыку точыкистониён дарак мелихад.

Фаъолияти гайрисозанд, ифвоангезанда ва гаразҳои таҳрибкорона ва экстремистии бархе аз мардуми боқавли ношукрбандаҳо аз ҷониби тамоми ҷавонон маҳкум карда мешавад ва тарафдори ҷиддии қатъ карда шудани фаъолияти чунин ашхосоне ба монанди хиёнаткоронанд. Ин ҷо нуқтаи асосиро бояд тазаккур дод, ки фаъолияти носозгори дар солҳои ҷанги шаҳрвандӣ (1992-1997) -ро мардумоне, ки барои бурдаи нон дар наවбат меистоданд ва он модароне дар ҳасрати ҷигарбанди гумкардаашон ғам меҳӯранд ба ҳеч ваҳӯз аз хотираҳо зудуда намесозанд, зеро фаъолияти амалҳои ифродгаронаи баъзе аз нафарони хиёнаткор имрӯз низ боиси ташвиши ҷомеаи мусоир гаштааст.

боиси ташвиши чомеяни мусир гаштааст.
Ба чои он, ки ташаббусҳои созанда аз ҷониби он ҷавон-мардоне, ки имрӯз миллат ба эшон ниёз дорад ба нағъи миллиату давлат амали гарданд, амалҳои ноҷавонмардана ва ношонистаи аъзозӣ пайравони ҳоҷагони беруна да до-хили кишвар, даъвоҳои бесоси онҳо на танҳо дастгирӣ ва пайравӣ наёфтаанд, балки боиси маҳкуми аз ҷониби ҷомеяни имрӯзи кишвар ва беруни аз он гардидасун.

Маълум аст, ки вазъи иҷтимоӣ, сиёсӣ, иқтисодӣ ва маънавии чомеаи ҳар як мамлакат ба раванди таъмини дастовардҳои миллӣ ва амнияти сарtosари он таъсири

амиқ дорад. Аз ин рӯ, пеш аз ҳама зарур аст, ки мафкура ва вазыи равонии ҷомеа бо татбиқи барномаҳои муҳтаси- лифи сиёсию фарҳангӣ ва мафқуравӣ ба ҳадафҳои давлату миллат ҳамнаво бошад. Дар ин раванд, албатта давлат ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон кӯшишҳои ҳамаҷонибаи фарогирро ба ҳарҷ медиҳад, ки то мушкини- лоти мавҷуда ҳаллу фасл гардад.

Имрӯз шукр аз он дорем, ки Ватани азизамон Тоҷикистон ободу зебо гардида, мардумаш хуш хуррам ва осуда зиндагӣ доранд. Бо иқдомҳои пайгириона ва сиёсати хирадмандони сарвари давлат дар кишварамон як қатори иншооти стратегӣ аз қабили шоҳроҳҳо, нақбҳо, роҳҳо, нерӯгоҳҳои барқии хурду миёна, қасрҳои фарҳангӣ, бофу гулгаштҳо таъмир гаштаву сохта ба истифода дода шуда, ба тамоми минтақаҳои Тоҷикистони азиз ҳусни тоза зам намудааст. Таассуфовар аст, ки имрӯз бархе аз ҷавонони моро ба роҳи фиребу иғво ба ҳар гуна ҳизбу ҳаракатҳои ифротио иртиҷоӣ гаравида истодаанд ва афкоре эшонро бо ҳар гуна бехудгуиҳо бо исми дини мубини Ислом вайрон намудаанд, ин аст, ки ҷавонони гумроҳшуда намедонанд, ки шахси солимақл, соҳибистеъод ифтиҳори оила ва саодатмандии кишвар, баръакси ин, яъне шахси ифродгаро доги дили падару модар, дарди ҷомеа, омили низоъ ва фитнаҳои навбатӣ мебошад. Ҷиҳод ин дар ватани худ аст, ҷиҳод барои илмомӯйӣ, ҷиҳод барои аз бар намудани донишҳои мусоир, ҷиҳод барои ободонии ватан, пешравии миллат ва таъмини осоиштагии рӯзгорӣ хеш аст.

Хиромон ПУЛОДОВА

Даъват

Дар зиндагии воқеӣ инсон пеш аз ҳама дар иҷрои ҳар кор набояд ба эҳсосот дода шавад. Зоро, дар ҳолати ба эҳсосот дода шудани инсон ҳатман аз ўхатое сар мезанд, ки баъдан барои ислоҳоташ дер хоҳад буд. Бояд ҳамеша аввал андеша намоем, баъд ба коре даст занем.

Муваффақ шудани ҷавонон ҳар кор аз ризояти падару модар вобастагӣ дорад.

Мо бояд эҳтиромашонро ба ҷо орем ва бовар қунем, ки бо машварати онҳо ҳаргиз хато наҳоҳем кард.

Калонсолон ҳамеша бароямон

мегӯянд, ки зиндагӣ пастиву баландиҳо дорад. Воқеан ҷунин аст, аз ин рӯ моро мебояд дар ин пастиву баландиҳо сабру тамкиро биомӯзем. Сабр кори инсонҳои дур андеш аст. Ҷавонон бояд бо интиҳоби роҳи дурусти зиндагӣ ба ҳалқу ватани

хеш кореро ба анҷом расонем, ки манфиатбаш бошад. Зоро инсон бояд аз худ нишини нек бимонад.

Вақте мо ба омӯхтани илму дониш машгул мешавем, аллакай мо ояндаи неки худро тарҳрезӣ мекунем, қасбу ҳунар меомӯзем ва кӯшиш ба ҳарҷ мединем, ки дар соҳаҳои гуногуни мамлакат кору фаъолият барем.

Ин ҳама талошҳо моро ба зинҳои баланди ҳудшинисиву ватанпарастӣ мерасонад. Оромиҷу осудаҷӣ ва ободии қишишарон-Тоҷикистон ин ҳушбахтии бепоёни ҳар яки мову шумост.

Гоҳо аз модаркалонамон воқеаҳои солҳои ҷангӣ шаҳрвандии диёрамонро мешунавам, ки ба солҳои таҳсилашон мутобиқ омадаву ва соҳаи мактабу маориф низ аз он бетаъсир намондааст. Дар он шабу рӯзҳо вазъи сиёсиву иқтисодии қишишар хеле ҳам нигаронкунанде буд.

Баҳусус, мактабу маориф бештар побанди мушкилот гашта, камбудии маблагу маош таъсири худро ба рӯзгори омӯзгорону таҳсили ҳонандагон саҳт расонида буд. Синфонаҳо ва таҷхизоти мактабӣ намерасид, аммо ба ин ҳама нигоҳ накарда,

омӯзгорон вазифаи худро назди шогирданашон бошарафона адо мекарданд ва онҳоро дилпур месоҳтанд, ки баъд ҳар торики рӯшиноист.

Он замони парешониҳои на-вмедиҳо, аксар бар ин назар буданд, ки дигар нерӯе наметавонад ҷамъи парешонгаштаро гирди ҳам оварданд. Зоро, ҳочагони бадҳоҳе пушти он ҳама бозиҳои сиёсӣ паноҳ бурдаву намоишномаи ҳудпеши миллатро бо дасти ҳоинони миллат ба саҳна гузошта буданд.

Ҳарчанд, ҷангӣ шаҳрвандӣ дар саросари Тоҷикистон мушкилоти зиёде оварда буд, аммо баргузор гаштани Иҷлосияи 16-уми Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, заминai мустаҳкаме гашт ҷиҳати рафғи садду мушкилоти мавҷуда.

Ин солҳои барои мо ҳалқи тоҷик мудҳишу даҳшататбор, кулли мардуми қишишар хеле азиҷат мекашиданд. Баргузоршавии Иҷлосияи таъриҳии XVI Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар “Қасри Арбоб” ҳалли мушкилот буд, зоро таъриҳи барои давлати ҷавони соҳибиستикҳои тоҷик низ ҷунин имтиҳонҳои хеле ҷиддириро дар пеш гузошт, ки ҳатто

ҳатари дар оянда арзи вучуд доштан ё худ, аз ҳарита давлатдории ҷаҳон барҳам ҳӯрдани қишишар моро ба амал оварда буд.

Иҷлосияи тақдирсоз тақдирӣ моро ҳал намуд. Ин ҷашни пуршукӯҳ барои ҳар тоҷику Тоҷикистонӣ азиз асту муқаддас. Ҳушбахт аз онам, ки нахустин давлатдории навини тоҷиқон аз “Қасри Арбоб”, ки дар ноҳияи мост, ибтидо гирифт.

Хуллас, бо шунидани ҷунин воқеаҳо ҳазорон маротиба шукри замонаи орому осуда мекунам.

МО-ҷавонон бояд бо истифода аз имкониятҳои фароҳамовардai Асосгузори сулҳу вахдат миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомали Рахмон дар соҳаи маориф ва шароитҳои хуби таҳсил ҳонему барои худ қасби муҳимро интиҳоб намоем ва ба ҳалҳу Ватани ҳеш сарбандона ҳизмат намоем.

Зоро ояндаи Тоҷикистон танҳо дар дасти мост.

**Шаҳзода ОЛИМОВА,
курси 3, гурӯҳи
25.01.04.ра**

Ҳоло ки ман ҷавонам

**Агар аз ман бипурсанд эй фалонӣ,
Ҷӣ қимматар бувад дар зиндагонӣ.
Ҷавоби пухтаву санҷидаи ман,
Ҷавонию, ҷавонию, ҷавонӣ.**

Ҷавонӣ, ин давраи тиллои ҳар як шаҳс ба ҳисоб меравад. Ин давраест, ки дар он тамоми зебогиҳои ҳаёт таҷассум мегардад. Ин давраест, ки айёми донишомӯзӣ, аз худ намудани ҳунарҳои нав ва сайқал додани ҷаҳонбинӣ мебошад. Асосгузори сулҳу вахдати миллӣ - Пешвои миллат беҳуда соли 2017-ро соли ҷавонон эълон накардаанд. Он кас дар яке аз суханрониҳояш ба ҷавонон ишора карда мегӯянд: «Шумо, ҷавонон нерӯи пешбаранди чомеа ва миллат ҳастанд». Ин гуфтаҳо моро водор месозад, то дар оянда баҳри ватану миллати хеш ҳизмат намоем. Ҳоло, ки мо ҷавон ҳастанем, наబояд вақти худро беҳуда гузаронем. Зоро ҷавонӣ дигар барнамегардад. Дар айёми ҷавонӣ аз ҳама муҳим ин дониш гирифтад. Забонҳои ҳориҷиро аз худ кардан аст. Вақте, ки забонҳои ҳориҷиро меомӯзӣ ва озодона сухан меронӣ, тамоми дарҳои дунё ба рӯйтоз мегардад. Пас бояд омӯҳт, омӯҳт то ба қулаҳои баланди зиндагӣ сазовор гардид. Ҳушбахтона, ҳастанд ҷавононе, ки бо варзиш машгул буда борҳо номи Тоҷикистонро дар арасаи байнамилалӣ баланд бардоштаанд ва мобоҳада.

**Ҷаҳони зиндагонӣ бо ту зебад,
Сурӯру шодмонӣ бо ту зебад.
Ҷавонӣ кун ҷавонӣ кун имрӯз,
Ҳушиҳои ҷавонӣ бо ту зебад.**

Аз ҷавон будани худ бояд ифтиҳор кард. Зоро маҳз дар ҷавонӣ баъзеҳо унвони баланди донишҷӯи ва баъзеҳо унвони қуллаҳои баланди зиндагӣ ва баъзеҳо ноил шудан ба ҷизи нав мӯяссар мешавад.

**Мо ҳеч замона ҳеч дунё ҳама ҳеч,
Эй ҳеч зи баҳри ҳеч бар ҳеч манеч.
Донӣ, ки зи одамӣ чӣ мемонаду бас,
Мехр асту муҳаббат асту боқӣ ҳама ҳеч.**

**Сунатулло МУҲАММАДИЕВ,
курси 1, гурӯҳи 40.01.02**

Дар ҷавонӣ саъӣ кун

хеш кореро ба анҷом расонем, ки манфиатбаш бошад. Зоро инсон бояд аз худ нишини нек бимонад.

Вақте мо ба омӯхтани илму дониш машгул мешавем, аллакай мо ояндаи неки худро тарҳрезӣ мекунем, қасбу ҳунар меомӯзем ва кӯшиш ба ҳарҷ мединем, ки дар соҳаҳои гуногуни мамлакат кору фаъолият барем.

Ин ҳама талошҳо моро ба зинҳои баланди ҳудшинисиву ватанпарастӣ мерасонад. Оромиҷу осудаҷӣ ва ободии қишишарон-Тоҷикистон ин ҳушбахтии бепоёни ҳар яки мову шумост.

Гоҳо аз модаркалонамон воқеаҳои солҳои ҷангӣ шаҳрвандии диёрамонро мешунавам, ки ба солҳои таҳсилашон мутобиқ омадаву ва соҳаи мактабу маориф низ аз он бетаъсир намондааст. Дар он шабу рӯзҳо вазъи сиёсиву иқтисодии қишишар хеле ҳам нигаронкунанде буд.

Баҳусус, мактабу маориф бештар побанди мушкилот гашта, камбудии маблагу маош таъсири худро ба рӯзгори омӯзгорону таҳсili ҳонандагон саҳт расонида буд. Синфонаҳо ва таҷхизоти мактабӣ намерасид, аммо ба ин ҳама нигоҳ накарда,

омӯзгорон вазифаи худро назди шогирданашон бошарафона адо мекарданд ва онҳоро дилпур месоҳтанд, ки баъд ҳар торики рӯшиноист.

Он замони парешониҳои на-вмедиҳо, аксар бар ин назар буданд, ки дигар нерӯе наметавонад ҷамъи парешонгаштаро гирди ҳам оварданд. Зоро, ҳочагони бадҳоҳе пушти он ҳама бозиҳои сиёсӣ паноҳ бурдаву намоишномаи ҳудпеши миллатро бо дасти ҳоинони миллат ба саҳна гузошта буданд.

Ҳарчанд, ҷангӣ шаҳрвандӣ дар саросари Тоҷикистон мушкилоти зиёде оварда буд, аммо баргузор гаштани Иҷлосияи 16-уми Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, заминai мустаҳкаме гашт ҷиҳати рафғи садду мушкилоти мавҷуда.

Ин солҳои барои мо ҳалқи тоҷик мудҳишу даҳшататбор, кулли мардуми қишишар хеле азиҷат мекашиданд. Баргузоршавии Иҷлосияи таъриҳии XVI Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар “Қасри Арбоб” ҳалли мушкилот буд, зоро таъриҳи барои давлати ҷавони соҳибиستикҳои тоҷик низ ҷунин имтиҳонҳои хеле ҷиддириро дар пеш гузошт, ки ҳатто

Ҳурмати меҳмон ва меҳмондорӣ

**Эй бародар меҳмонро нек дор,
Ҳаст меҳмон аз атои Кирдигор.
Меҳмон рӯзӣ зи худ меөварад,
Пас, гуноҳи мизбонро мебарад.**

Оре, меҳмон шаҳсест, ки бо ризояти Офаридгори бузург ба ҳони касе меояд. Он фардро мебояд бо нармию ҳуший пазирифт. Расму руслами меҳмонии меҳмондорӣ байни мардуми тоҷик аз замонҳои қадим идома дорад. Аз ин рӯ, мардуми тоҷик ҳамчун ҳалқи меҳмондорӯст меконанд. Барои ҳамон ҳаҷамони ҳаҷамонӣ шаҳрвандӣ дар ҷаҳони ҷаҳонӣ ҳаҷамонӣ шаҳрвандӣ буда.

Меҳмонии меҳмондорӣ қоидаҳои асосии худро доранд. Аз ин хотир, нисбати меҳмон ва қабули он лутғу марҳамати зиёдеро бояд анҷом дод. Меҳмон атои Ҳудованд аст ва танҳо ба ризояти Офаридгори бузург ба даргоҳи касе ҳозир мегардад. Ҳар як инсони комил вазифадор аст, ки меҳмони ба ҳонаш омадаро бо меҳрубонию ҳуший пазирифт, лутғу марҳаматашро ба ҷо орад. Вақте ки меҳмон ба ҳона ояд, мо бояд бо ҷеҳраи күшод пешвоз гирем. Ба наздаш он чи дар ҳона ҳаст, гузорем. Меҳмонро ҳоҳдӯст бошаду ҳоҳ бегона, иззату икром қунем. То мизбонон я бор – ду бор “нишинед” нағӯянд, нашинem. Бо ӯ сӯҳбат қунем, ҳудашро танҳо нағӯзорем, то ки худро нороҳат ҳис накунад. Меҳмонро доимо “гиред” гуфтан ноҷост, барои он ки меҳмон шарм медорад ва ҳеч чиз наҳӯрда мераҷад. Вақте ба меҳмони мераҷавем, бо шиками гурусна ё сер наравем, ки мизбон ҳаҷа ҳаҷамонӣ шаҳрвандӣ буда. Он қадар ҳам бисёр наҳӯр, ки айб аст. Вақте ба ҳона рафтани мешавем, аз дастарҳон ҷизо бо ҳуд нағире. Дар ҳузури меҳмон қасеро ҷанг накунем, ки ин гапҳо ба ӯ таъсир мерасонад ва аз ҷиҳатҳои гуногуни оиладории ҳеш ҳарфе назанем. Ҷиҳои ҳӯрдаи ӯро нашуморем. Вақте меҳмон рафтани мешавад “ҳуш омадед, боз биёед”, гуфтан лозим аст. То рафтаниш дар назди дар истодан лозим аст, ки меҳмон аз омаданаш пушаймон нашавад. Ҳаҷд қунем, то меҳмонро бо ҳушию эҳтиromi ҳоса гузел намоем.

Беҳтарин хислатҳои меҳмоннавозӣ – ин ҷеҳраи күшоди соҳибҳона аст. Ҷеҳраи күшоди мизбон сабаби күшоди иштиҳои меҳмон аст. Ҷиҳати дигаре, ки меҳмон аз ташрифи ҳуд хурсанд шуда, лаззати маънавии рӯҳи мебарад, ин ҳуҷабонӣ ва суханони нарми аҳли ҳонаи меҳмондор аст. Агар сад нӯшу неъмат фаровон карда шаваду ҷеҳраи аҳли оила ҷин, гапҳояшон

дағал бошад, меҳмон ботинан аз ин ҳузури ҳудаш пушаймон шуда, ҳаҷа бармегардад. Аз ин рӯ, бисёр мебояд меҳмонро азизу гиromӣ дошт ва одobi меҳмондориро ба ҷо овард.

Ҳар касе, ки дар ҳони ҳуд бо меҳмони ба ҳонааш омада нармию ҳуший ва болидаруҳиву эҳтиром ба ҷо намеорад, ӯро Офаридгори бузург пазирионамедунаш, ба ҳонадонаш файзу саҳоват намебахшад. Меҳмонро бо хотираи болидава табии баланд мебояд гузелонд. Дар ҳузури меҳмон ҳатто бадтарин душмани ҳеҷро намебояд таҳқир кард. Бузургии меҳмон ба бузургии ҳаҷқи Ҳудованд баробар аст.

Мардуми тоҷик аз қадимулайӣ то ба имрӯз меҳмоннавозу меҳмондорӯст буда, минбаъд низ фарзандони ин миллати бузург иқдоми онҳоро идома медиҳанд.

Асосгузори сулҳу вахдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мухтарам Эмомали Рахмон дар бораи меҳмондорӣ ҷунин суханҳоро баён кардаанд:

“Ҳалқи ман бо ин хислатҳои ҳуб ба монанди меҳрунину меҳмондорӯст бой аст, ки ин ба ҳеч кас сир нест. Ин мардум бо пазириони гарм, муомилаи ҳуш, инсонпарварӣ, таомҳои лазизи дастурҳони пурнозу неъмат, ки дар замини саҳоватманди қишишарон-Тоҷикистон, парвариш карда мешавад, ба ҳама шинос аст.

Аммо меҳмонравии меҳмондорӣ ҳам одobi (маданияти) худро дорад. Одobi меҳмондорӣ дар он аст, ки мизбон ҳаҷамон

Яғонагай

Пешниҳод

ДҮСТИЙ сарчашмай вахдат

**Дүст он бошад, ки гираад дасты дүст,
Дар парешонхолио дармондайд.**

Оре, дар ҳақықат зиндагый бо дүстон хуш асты бу душманон бад аст. Душманын яке аз хислатхой бади инсонист. Душман танҳо зарар меорад, вайронкорй мекунад, дар өткөннен туро паст мезанад, дар ҳақықат суханхой ночноиз мегүяд. Ў намедонад, ки бо ин кораш танҳо вазъияти худро бад мекунад. Дүст! Чын сухани гаронбаҳост, чын сухани пурхараратест! Дүст ин яке аз хислатхой начибтарини инсонист. Танҳо дүст ҳақықый метавонад, дар пастиву баландии зиндагий худро шарыки ғаму андүхү түшуморад. Бе дүст худро тасаввур кардан мүмкін нест. Дүстин чоний то охир содиқ аста аз ту чизеро пинхон намекунад. Вай аз ту кори хуб ёд мегираду камбузихо туро рүйрост мегүяд, ягон кори хато күнүй, бе пинхоний мегүяд, сухани пурхарарат мегүяд. Дүст ҳақықый ҳамеша ҳамдилу ҳамрози ту мебошад, туро ҳұрмат мекунад, ба ту бовар карда, дарди дилашро мекүшояд. Ту низ бояд гүфтахой үрө гүш карда фәхмай, дилбардорй күнүй, сирри дилашро ба касе нағұфта, ба боварии үзазовор бояш. Шахсоне низ ҳастанд, ки танҳо барои пулу мол дүстий мекунанд, дар наздат хушомад зада, аз пуштат бо нафрят менигаранд, ҳаракат мекунанд, бо ту дүстин “чоний” шуда, фиреб дихад, охиста-охиста сохиби пулу молат гардад ва чанд вақт бо пулу моли ту зиндагий карда, вақтшро хуш мегузаронад. Фикр намекунанд, ки оқибати амалаш чын мешуда бошад. Барои ин гуна одамон пулу чиз назар ба дүст авлотар аст, онжо танҳо бо мол дүстий мекунанд, зоро онжо ҳарисанд, барои бойигарий тайёрлана, дүстий беҳтарини худро фуршанд, үрө оиласайран кунанд. Онжо дар оянда чын интизар аст? Ое онжо ба зиндагии хуб бар мегарданд ё не? Пеш аз он ки ягон корро сар күнем, бояд аввалу охирин онро фикр карда бароем, то ин ки байды пушаймон нашавем, зоро пушаймоний суд надорад. Шоири ширинкалоу хушгүфтори аспи 10 Абұабдулло Рұдакий чүнин гүфтасат:

**Ҳеч шодай нест андар ин ҷаҳон,
Бартар аз дидори рүй дүстон,
Ҳеч талхай нест дар дил талхтар
Аз фироқи дүстони пурхұнан.**

Бале, чын хуш аст, он үрэх, он вақту соатхое, ки мондо дар давраи дүстон мегузаронем, ба ҳазлу шүхий ва бозихо шавқоварий онжо шарик шавем. Дүстий дар ҳақықат чизест, ки ёфтани он ҳам мүшиқил аст, дүст шахсест, ки дарди дили туро медонад, туро мефахмад, худро шарыки ғаму андүхү түшуморад. Қадри дүсттиро донистан, онжо ҳұрмату эхтиром кадан, ба онжо боваркардан ин қарзи мөбояшад, зоро агар мө худро дар наздид дүстамон хуб нишон дихем вадар дигар чо онжо паст занем, бадном күнем, дар бораи онжо суханхой бад паҳн күнем, ин кори моро бахшидан номумкин аст, ҳатто агар шахси бадномкардаи мө дүстин наздиктарини мө рүй мегарданад вадар сазовори ин кори ў мебошем, мө бояд дүсттиро пос дөрем.

**Манучехр ШАРИПОВ,
донишчы**

МАДАНИЯТИ ШАҲРДОРИРО БАЛАНД БАРДОРЕН

Тозаву озода нигоҳ доштани муҳити атроф, сарсабзу зебо гардонидани он ва дигар масоили вобаста ба экология аз мавзүҳое мебошанд, ки имрӯзҳо дикқати аксариятро ба худ ҷалб намудааст. Масоили тозаву озода нигоҳ доштани муҳити атроф борҳо тариқи воситаҳои ахбори омма мавриди баррасӣ қарор гирифта бошад ҳам, лекин то ҳол ҳодисаҳое ба ҷашм мерасанд, ки аз паст будани маърифати экологии шаҳрвандонамон гувоҳи медиҳанд.

Аксар вақт чун бо ашхоси құхансол ҳамсүхбат мешавам, аз ҳолати экологии шаҳр, баҳусус маърифати экологии шаҳрвандон изҳори норозигүй мекунанд. Ин андешаи дуруст аст, зоро вақте дар назди хонаашон тұдаи партовхо қамт мешаваду барои тоза кардан он беътиборй зохир менамоянд, мө чын гуна метавонем маърифати экологии эшонор баланд арзёй намоем. Агар яке аз сабабхой вайрон шудан ҳолати экологии шаҳри Ҳұчанд ва навоҳии гирди атрофи он, зиёд шудани шумори нақлиёт бошад, сабаби дигар аз ҷониби шаҳрвандон риоя накардана қойдана шаҳрдорий ва дар ҷойхони номуқарар партофтани партовхо мебошад, ки мутаассифона ин ҳолатқо зиёд ба ҷашм мерасад.

Вақте тариқи оинаи нилгүн ин ё он давлати муттараққири мебинем, аз күйаву хиёбонхой зебову дилнишинаш ҳавас мебарем ва орзуи дар ин гуна шаҳри зебо зистанро мекунем. Оё боре ба худ суюл кардаед, ки чаро мө наметавонем шаҳри худро ҷунин зебову тоза бубинем? Сабабгори асосии коста гардонидани ҳусни шаҳр кист?

Барои посух гирифтан ба ин суюл як назар андозед ба рафтору кирдори баъзе аз шаҳрвандонамон ва муносибати онжо бо муҳити атроф.

Ҳар субҳ масъулони соҳаи ободонии шаҳр ҷорӯб дар даст аз пай тоза кардан шаҳри азизамон мебошанд. Вале үрэз ҳоло ба нисф нарасида, боз дар хиёбону роҳравхо ҳар гуна партовхо ба ҷашм мерасад. Модаре ба фарзандаш шириние ҳариди медиҳад, күдак бо дидани шириний шод мешавад ва дархол аз модара什 ҳохиж мемамоянд, ки шириниро аз қоғазаш күшода дихад. Модар шириниро ба фарзандаш медиҳаду қоғазашро дар роҳи

рафтаистодааш мепартояд. Акнун фикр кунед, ки он күдак аз ин амал чын гуна ибрат мегирад? Магар дар вучуди он күдак ҳисси зебоипарастиву озода нигоҳ доштани муҳити зист тарбия мейёбад?

Ҳар як шахс тарбияро пеш аз ҳама аз оила, баҳусус аз модар мегирад. Агар модар худ ба тарбия ниёз дошта бошад, пас ў чын тавр метавонад фарзандашро тарбия дихад.

Бо мақсади ободу зебо гардидани шаҳр пайваста шанбегиҳо ташкил карда мешавад. Вале пас аз ду үрэз болашарро партовхо иҳота карда мегиранд. Охир 10 – 12 нафар масъули ин соҳа чын гуна метавонанд бо тамоми шаҳрвандон кор баранд. Ба фикри ман имрӯз мө бояд аввалин маърифати экологию маданияти шаҳрдориро хуб дарк намоем. Шояд он вақт шаҳри азизи мө ба наਮуди зебои худ баргардад.

Соли 2018 аз ҷониби Ассоғузори сулху вахдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомали Рахмон Соли рушди сайёҳи ва ҳунарҳои мардумӣ Ҷӯён гардидааст. Ин тадбири Сарвари давлат мө ҷавононро ҳұрматор мебиҳад, ки барои ободии хонаву дар, макони зист қўшиши зиёд ба ҳарч дихем. Зоро ҳар як сайёҳи меомада ба маданияти фарҳангни мө аз рафтори одоб ва тозагии муҳити атрофамон баҳо медиҳад.

Дар ин самт мебояд ҳар як шаҳрванд саҳми худро ғузорад. Баҳусус насли калонсол, ки намунаи ибрати насли ҷавонанд. Тарбия ҳисси зебоипарастӣ дар насли наврас бояд вазифаи ҷони ҳар қадоми мө бошад.

**Нигина ТОЧИБОЕВА,
донишчы курси 4, ғурӯҳи 25.01.04 та**

Эътироҳ

МАЗАН БА САРИ НОТАВОН ДАСТИ ЗҮР

**Ҳар як кас набояд ба
қуевату тавоноияш эъ-
тимод бандад. Балки ба
ақлу дониши худ тақия
намояд ва дар руҳияи
хештаниносӣ бояд
камол ёбад.**

Чунин хислат инсонхоро дар ҳама ҷодаҳо пешрав мегарданад. Қасоне ҳастанд, ки дороянду андешаи пешравии дониши худро надоранд, бо амалхои ноҷавонмадорона худ дигаронро мераңчонанд, ба атрофиен дагалона рафтор менамоянд. Қасеро аз ҷизе маҳрум намуда, аз нотавоной ва дасттаниги онжо истифода мебаранд ва ба онжо зулм менамоянд. Аз үрэзори як марди камбизот ва шахси тавонманд ин чо мисоле меорам. Марди бой ҳар үрэз садои мусиқиро баланд намуда, ба оромии ҷомеа халал мерасонд. Аз ин ҳамсояи ба таңг омада, аз ў даъват ба амал меорад, ки ин корро накунад. Аммо ҳамсояи сарватманд суханони үрө гүш намекард. Ба ҷавоби ўзашони месанданд. Ҳамсоян барои дидани ў як ҷони боромаданд. Дар қатори онжо марди камбагал ҳам омад. Марди сарватманд аз амали кардааш пушаймон шуда, ботинан ғам ҳўрд. Ҷун ба ҳона омад, ба ҳамсаражар мөбояшад, ки дастурхон ороста ҳамсояшро фарёд кунад, то аз ҳамсояш бахшиш пурсад.

«Раҳмат ба шумо ҷашми маро күшодед. Ҳар як шахс дар ҳаётини худ бояд мұлоҳизакор, ботамкин, ширинсаҳан, дасткүшод бошад. Мө дар

ҳаётини ҳаррӯзаи худ шоҳиди ҷандин воқеаҳо мегардем. Мебинем, ки баъзе аз ҷавонон ба ҳамсолони маъюби худ, нафарони камбизот ба ҷашми бад нигоҳ мекунанд. Ин амалашон боиси косташавии ақлашон мегардад. Бояд мо ҳар лаҳза қўшиши намоем, ки ба дигарон ёрӣ расонем, ғамхору маслиҳатчи дигарон ва дар ҷомеа намунаи ибрати бояд ҳарч дихем. Зоро ҳамаи инсон новобаста аз тавоноия дороияш ва ақлу заковаташ зодаи инсон аст. Ў набояд аз хотир барорад, ки ў инсон аст ва пайравиаш ҳамоно бо одамон аст. Бояд инсон аввал ҳұрмату эхтироҳи хешро донад ва омӯзанд ва баъд ў ба иззату эхтироҳи дигаронро ба ҷо орад.

Чи хеле, ки бузурғон панд мегүйнд:
**Надидани айби дигарон
айб аст.**
Дидани айби худ ҳунар аст,

яне, мө айби дигаронро диди, онжо масхара надиҳем, балки ин айбро аз рафтору кирдори хеш ёфта, ҳамоно испоҳ намоем. Иzzату эхтироҳи худ ва дигаронро бояд донем. Ин ҳаёт барои мө ҳамин тавр оғариди шудааст ва моро месанданд. Гоҳе ҳурсанд, гоҳе меранҷонад. Лекин мө, фарзанди одам ва бандай ҳудованд ҳастем. Ҳудованд ба дили мө раҳм, сабру тоқат, ақлу ҳирад ва қобилияти фикрнамуданро ато намудааст. Мө бо ин хислатхо ҳамаи душвориҳоро паси сар менамоем.

**Инсоният қўллаи баланд
олам аст,**
**Инсоният бунёд
кори ин олам аст.**

**Абдумалик ҶАМИЛЗОДА,
курси 1, ихтиносиси
37.01.01 та**

